

PODMIOTY AKTYWNOŚCI DYSKURSYWNEJ
WOBEC TWORZENIA I TŁUMACZENIA
ONIMÓW LITERACKICH.
ANALIZA KONCEPTUALNA
POLSKIEGO I ROSYJSKIEGO PRZEKŁADU
SAGI O HARRYM POTTERZE

DYSERTACJE
WYDZIAŁU NEOFILOLOGII
UAM W POZNANIU
(NOWA SERIA)

1
JĘZYKOZNAWSTWO

KONRAD RACHUT

PODMIOTY AKTYWNOŚCI DYSKURSYWNEJ
WOBEC TWORZENIA I TŁUMACZENIA
ONIMÓW LITERACKICH.
ANALIZA KONCEPTUALNA
POLSKIEGO I ROSYJSKIEGO PRZEKŁADU
SAGI O HARRYM POTTERZE

POZNAŃ 2020

Projekt okładki:
Wydawnictwo Rys

Na okładce:
Fragment fasady Biblioteki
Wydziału Neofilologii UAM w Poznaniu

Recenzja wydawnicza:
dr hab. Michał Sarnowski
em. prof. Uniwersytetu Wrocławskiego

Copyright by:
Konrad Rachut

Copyright by:
Wydawnictwo Rys

Redakcja Naukowa
Dysertacji Wydziału Neofilologii UAM:

Przewodniczący: prof. UAM dr hab. Dominika Skrzypek, prodziekan ds. nauki
Wice-przewodniczący: prof. UAM dr hab. Marta Woźnicka

Członkowie:
prof. UAM dr hab. Sylwia Adamczak-Krysztofowicz
prof. UAM dr hab. Barbara Łuczak
prof. zw. dr hab. Piotr Muchowski
prof. UAM dr hab. Wawrzyniec Popiel-Machnicki
prof. UAM dr hab. Krzysztof Stroński
prof. UAM dr hab. Janusz Taborek
prof. UAM dr hab. Władysław Zabrocki

Wydanie I, Poznań 2020

ISBN 978-83-65483-96-6

DOI
10.48226/dwnuam.978-83-65483-96-6_2020.1

Wydanie:

Wydawnictwo Rys
ul. Kolejowa 41
62-070 Dąbrówka
tel. 600 44 55 80
e-mail: tomasz.paluszynski@wydawnictworys.com
www.wydawnictworys.com

Spis treści

Wprowadzenie	9
---------------------------	---

Rozdział 1

Aktywność dyskursywna podmiotu a tekst literacki	23
1.1. Wieloznaczność terminu dyskurs	23
1.2. Proces komunikacji literackiej	31
1.2.1. Role podmiotów procesu komunikacji literackiej.....	34
1.2.2. Relacje osobowe w procesie tłumaczenia	41
1.3. Podmioty literackiej aktywności dyskursywnej	43
1.4. Literacka aktywność dyskursywna a konceptosfera tekstu literackiego	49
1.5. Aktywność dyskursywna pisarza: J. K. Rowling i saga o Harrym Potterze.....	53
1.5.1. Proces twórczy J. K. Rowling – założenia, inspiracje i skala.....	55
1.5.2. Publikacje poboczne J. K. Rowling.....	62
1.5.3. J. K. Rowling a onimy literackie	69

Rozdział 2

Onimy literackie a koncepty onomastycznoliterackie	73
2.1. Rodzaje znaczenia nazw własnych.....	73
2.2. Funkcje i kategorie onimów literackich	79
2.3. Dyskursywność onimów literackich.....	85
2.3.1. Charakterystyka konceptu literackiego.....	87
2.3.2. Definicja onimu literackiego i konceptu onomastycznoliterackiego	92
2.3.3. Struktura konceptu onomastycznoliterackiego.....	97
2.3.4. Metafora kognitywna jako podstawa konstruowania onimów literackich	101
2.4. Schemat procesu komunikacji literackiej poprzez onimy literackie	108

Rozdział 3

Dyskursywność procesu tłumaczenia tekstu literackiego na tle onimów literackich	113
3.1. Dyskursywność procesu tłumaczenia.....	113
3.2. Schemat dyskursywnej komunikacji literackiej w tłumaczeniu..	122
3.3. Strategie i techniki tłumaczenia onimów literackich.....	124
3.4. Metafora kognitywna w procesie tłumaczenia onimów literackich	132

Rozdział 4

Metoda analizy materiału empirycznego	135
--	-----

Rozdział 5

Antroponimy literackie	141
5.1. Harry James Potter – Harry James Potter – Гарри Джеймс Поттер	141
5.2. Ronald Bilius Weasley – Ronald Bilius Weasley – Рональд Вреднейс Уизли	157
5.3. Hermione Jean Granger – Hermiona Jean Granger – Гермиона Джин Грейнджер.....	171
5.4. Albus Percival Wulfryc Brian Dumbledore – Albus Percival Wulfryk Brian Dumbledore – Альбус Персиваль Вульффрик Брайан Думбльдор	182
5.5. Tom Marvolo Riddle – Tom Marvolo Riddle – Том Ярволо Реддль	196

Rozdział 6

Zoonimy literackie	221
6.1. Dobby – Zgredek – Добби	221
6.2. Buckbeak – Hardodziob – Конькур	231
6.3. Hedwig – Hedwiga – Хедвига	240
6.4. Fawkes – Fawkes – Янгус.....	250
6.5. Fluffy – Puszek – Пушок	262

Rozdział 7

Chrematonimy literackie	273
7.1. the Mirror of Erised – Zwierciadło Ain Eingarp – Зеркало Джедан.....	273
7.2. Pensieve – myślodsiewnia – дубльдум.....	281
7.3. the Deathly Hallows – Insygnia Śmierci – Дары Смерти	289
7.4. Put-Outer (Deluminator) – wygaszacz – мракёр	298
7.5. the Marauder’s Map – Mapa Huncwotów – Карта Каверзника.....	307

Rozdział 8

Toponimy literackie	317
8.1. Diagon Alley – ulica Pokątna – Диагон-аллея	317
8.2. Knockturn Alley – ulica Śmiertelnego Nokturnu – Дрянналлея	325
8.3. Shrieking Shack – Wrzeszcząca Chata – Шумной Шалман ...	334
8.4. Azkaban – Azkaban – Азкабан	342
8.5. Gringotts – Gringotts – Гринготтс	350

Podsumowanie	359
---------------------------	-----

Bibliografia	367
---------------------------	-----

Bibliografia podmiotu	367
W języku angielskim	367
W języku polskim	367
W języku rosyjskim	368
Bibliografia przedmiotu	368
W języku polskim	368
W języku angielskim	372
W języku rosyjskim	373

Wykaz skrótów.....	375
--------------------	-----

Tomy sagi o Harrym Potterze	375
W języku angielskim	375
W języku polskim	375
W języku rosyjskim	376

Strony internetowe dotyczące sagi o Harrym Potterze	376
---	-----